

ఉపాధ్యాయుని అదనపు సమాచార తీయారి

9వ తరగతి

పార్శ్వంశాల వారి లఘు పరికలు

మరియు ప్రాజెక్టులు

ఇందులో దీనితో బాటుగా సమకూర్చునవి

సంకలనం : కవితాశిరీమణి పంతుల వెంకట రాధాకృష్ణ (పరాక్రి)

For Telugu Material Visit Telugu Pandita Darishini WebSite : <http://teluguteachers-parakri.blogspot.in>

ACADEMIC MODULE (సంవత్సరీక ప్రణాళిక)

Class: IX

Subj: Telugu

	మాసము	క్రమ సంఖ్య	బోధించే పాఠము	అవసరమైన కాలానిము	అవసరమైన వారులు / సామాన్రి	ప్రోజెక్టు వారులు
u n i t 1	జూన్	1	శాంతికాంక్ష	12	శబ్దాలంకారములు	వ్రంచశాంతి కోసం క్రమి చేసిన వ్యక్తులు/చిత్రపటాలు
	జూలై	2	స్వభావ	12	అర్థాలంకారములు	తెలుగు భాష గొప్పతనం
		3	స్వామి వివేకానంద(ఉ)	4	సంస్కృత సంఘలు	-----
u n i t 2	అగస్టు	4	శివతాండ్రవం	10	తెలుగు సంఘలు	జానపద కథలు వివరములు
		5	ప్రేరణ	6	కర్మధారయ సమాపం	శాస్త్రమేత్తల గూర్చి వ్యాసం
	వెష్టింబరు	6	పద్యరత్నాలు	10	సమాప్తకరణం	సీతి పద్యాల సేకరణ
		7	సావిత్రిబాయిని (ఉ)	4	సామెతలు	-----
		8	సేవరిగిన బూర్యాల (ఉ)	6	జాతీయాలు	పత్యవాక్య సాంత కథ
u n i t 3	ఆక్టోబరు	9	ప్రభోధం	10	అవసిత పద్యం/గద్యం	సుపుసిద్ధ స్త్రీలు
	విపంచరు	10	అడినమాట	12	ఆలంకారప్తకరణం	పాత్యాంశ కపుల పట్టిక
		11	చూడడమనే కథ	6	కర్తృరికర్మణ వాక్యాలు	పత్తులు జంతువుల ప్రత్యేక లక్షణాల పట్టిక
	డిసెంబర్	12	గిడుగు వేంకట రామమూర్తి (ఉ)	4	ప్రతిక్ష పరోక్ష కథనం	-----
		13	బతుకు వుష్టకం	6	సంఘటనాక్రమము	పీతిక / ముందుమాట రాయడం ఏలా ?
u n i t 4	జనవరి	14	భూమి వుత్పుడు	8	ఛందోప్తకరణం	భూమి వుత్పుడు ఇంటర్వ్యూ
	ఫిబ్రవరి	15	ధర్మదీక్ష	8	సంధిప్తకరణం	వ్యావసాయ అధికారికి లేఖ
	మార్చి	16	అచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి (ఉ)	4	గ్రంథికమ్మవార బాపులు	జాతీయాల సేకరణ
		17	ధ్నివతారలు (ఉ)	4	ఆలంకారప్తకరణం	సామెతల సేకరణ
	ఎప్రీట్	--	పునర్వ్యాపకం	---	మాత్రా ఛందము	-----

Signature of the Teacher

Signature of the HeadMaster

FORMATIVE ASSESSMENT - పార్శ్వంశ వారిగా లభ్య పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నో:	9వ తరగతి సెకన్:	
జిల్లా పరిపుత్ర ఉన్నత పారశాల	శాంతికాంక్ష	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. యుద్ధాల పల్ల కలిగే నష్టాలు అన్నదాలు చెప్పండి ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తికరణ - 10M</p> <p>Q. ధర్మరాజు శాంతి వచనాలను సౌంతమాటలలో రాయండి ?</p> <p>Q. శాంతి అవశ్యకతను తెలియ జేసేలా కరపత్రము రాయండి ?</p> <p>3. వ్యాకరణశములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. శుభంబైన ----- దీర్ఘావైర వృత్తి ----- సౌంత వాక్యాలు రాయండి. 2. ఉత్సవమాల పద్యలక్షణములను రాయండి ? 3. మహాత్మ లాలాహెమి----- సంధి విడదీసి సంధి పేరు రాయండి ? 4. పున్యభూమి----- కురువృద్ధుడు----- సమాపనమును రాయుము ? 			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 1 నోటిస్ శాంతి బహుమతి విజేతలు

Q. ప్రపంచ శాంతి గూర్చి కృషి చేసిన నోబెల్ శాంతి బహుమతి విజేతలను ప్రదర్శించండి ?

స్వీడెన్ కు పెదిన నేచీర్ బహుమత గురించి ప్రపంచమంతటికి తెలుసు . 1833లో స్టాక్హాంలో జన్మించి, 1896 డిసెంబర్ 10న కాన్సిర్మాలో మరణించిన అల్ఫ్రెడ్ నేచీర్ పీలువామాను అనుసరించి . ఫ్రాంపింగ్ డబ్లుడిండి "ది నేచీర్ ఫాండేషన్" 1895లో సప్టెంబర్ 27న ప్రాసిన పీలువామా ద్వారా అల్ఫ్రెడ్ నేచీర్ తన యాపదాస్తిని 30 మిలియన్ క్రోనార్లకు మించినది) 19.40 క్రోనార్లకు ఒక ప్రాథమిక సమానంకా నిధిలో పట్టే పట్టిని అంతకుముందు . ఒక నిధికి చట్టపూర్వకంగా ప్రాసి ఇచ్చారు (సంపత్తిరాలలో మానసాళికి అత్యంత ఉపయోగికరమైన సీపలందించిన వారికి ప్రతి సంపత్తిరం దెలించాలని ఆ కాసినంలో వాకారులు పడ్డిని విధి సమాను .

లో అత్యంత ముఖ్యమైన పరిశోధనకానిపీజిక్స్ ని .బాగులుగా విభజించి ఈ క్రింది విధంగా కేటాయించారు, అవిప్పురణకాని చేసినవారికి ఒక భాగం, రసాయనిక శాస్త్రంలో పరిశోధన లేక అభివృద్ధి సాధించిన వారికి ఒక భాగం, శరీర రద్దు శాస్త్రంలో లేక త్వర్య శాస్త్రంలో అత్యంత శ్రీముఖ్యం గల పరిశోధన చేసిన వారికి ఒక భాగం, సార్సుర రంగంలో ఆదర్శులూ దోషాల్లో విశ్లేషిస్తున్న విప్పకానికి ఒక భాగం, శాంతి సంపూల్య స్థాపించి, శాంతి కేసం ఉద్యమించి, శాంతికి ప్రాయిలను తగ్గించటమో, రద్దు చేయడమో చేయాలని ప్రశారం చేసి, వివిధ వేశాల మధ్య సౌభాగ్యానికి అత్యంత దేహాం చేసి ఒక భాగం ఇవ్వాలని విశర్యించారు.

బెట్రా వాన్ సుట్లూర్ అనే మహిళ ప్రభావం వల్ల నేచీల్ కాంపి బహుమానం నెలకిల్గపటంది. ఈ గొప్ప వినిత గుర్తించిన విపరాలు కూడా అస్కి కలిగిప్పాయి. 1876లో ప్రాంకోపక - ఆయనకు వచ్చిన జవాబుల్లో ఒకటి. ప్ర్వియన్ యుద్ధం ముగిసిన తరువాత నేచీల్ తనకొక స్థిరమారి కావాలని వియన్నా ప్రతికలో ప్రకటించాడు- వివాహ ఒప్పుండం అనేది. గొ ప్రభాతి పెందింది అనంతరం ఈ మె బెట్రా వాన్ సుట్లూర్. కే సండి వచ్చిందియు పతి బెట్రా కిన్నీ జరగకోయినా వీరిద్దరి మధ్య యుద్ధ సమయంలో లక్ష్య సాధకుడు మరియు ప్రపంచ కాంపికోసం ఉద్యమిచిన బెట్రా వీరిద్దరి మధ్య వీరుడైన స్వపూ సంబంధం నేచీల్ జీవించి ఉన్నంత కాలం - పట్టమహిషి సుట్లూర్ ప్రభావం ఎల్ల మారణాయాధాల మాజీ తయారీదారుడు తన వ్యక్తిగత అభియరులకు. సాగిపోయింది వియద్దంగా ప్రపంచ కాంపి సిద్ధాంతం కేసం పోరాదే యోధుడై, తన యావాడ్సైని 33,000,000 క్షోస్తు స్వగా మానవాలీ సంఖేము కార్యకలాపాలకు వినియోగింపజేశాడు. 1986 దేసింబర్ 10 న నేచీల్ మరణించాడులతని అపార సంపదపై వచ్చే వడ్డిని పిజిక్స్ . కెమిస్టీ వైద్యం, సారస్వతం, విశ్వకొండి రంగాలలో అత్యున్నత పరిశోధన, సివలు చేసినవారికి అందిందమని వ్రాసిన వీలునామా దాది ప్రపంచం ఆశ్చర్యపరచకశైంది. 1905లో బెట్రా వాన్ సుట్లూర్ కు నేచీల్ కాంపి బహుమితి ప్రకటించారుకు గౌరవానికి కాక . ఆమె తన జీవితాన్నంత మరింత గొప్ప గౌరవానికి కూడా ఆమె ప్రత్యుహాలయ్యాందిశా ప్రపంచ కాంపి కేసం ధారపోయిఉమేకాక అల్చ్రెడ్ నేచీల్ ను కూడా

ఒప్పుండగలిగింది. "నేడు ఒప్పామయుల సంస్థ" తత్వవితంగా ఏర్పడింది మనక పహాంచిన .

ప్రపంచ దశాలల శాంతన నలక ల్యాడ్స్ నక పందర మహానయుచు క్షోషచశాయతమ శాంత నిండచు

1927 1928 1929 1947

1937லోను, అటు తరువాత కెంటాకాలం పాటు ఆయన అను దయలకే అర్థగా కని ఆయన సిధాత్మయున్న నీటిలోని కమిటీవరు ఆయన పీటిసు తుది జాఫీలో చేర్చాడు. 1947లో పాకిస్తాన్ పీరాయు విషయంలో వివాదాలు చేసుకున్న సమయంలో ఆయనకు అవార్డు జ్వర్వకూడదని కమిటీ నీటియం తీసుకేవడం జరిగింది. 1948లో నీటిలో కాంతి బహుమతి కేసిను మహాత్మా గాంధీని ఎంపిక చేశారు అయితే ఆయన ఈ సంవత్సరం జనవరి 30వ తేదీన తుమికి గుండ్రకు బచి అయినాయాలన్. పట్ట ఉన్న నియమం ప్రకారం కొన్ని ప్రైవేక పరిస్థితులలోనే మరణించిన ప్రక్కల కు నీటిలో బహుమతులు ప్రకటించాలనిది నిధించన బహుమతి ఎవరికి అండజీయలో నీటిలో. మరణ విధులును ఆయన ప్రాయాల్దు. గాంధీ ఒక సంస్కృత ప్రతినిధి కాదు. సంస్కృత తత్త్వియకోపాదంతో ప్రతిపాదన రిమించుకోబడినిలింపాని కెంద్రం. కాంతి బహుమతి ఎవ్వర్తి ఇవ్వాల్దు అ సంవత్సరున నీటిల ఒక అధ్యుల ఎవ్వరూ లేకపోవడంతే. వారికి ప్యాలిట్రికంగా ఉద్యమం నడపుటం పటన కూపాయినిట్లుగా ఆయన లీటిట, తెల్లురారికి ప్యాలిట్రికంగా న్నలు వారి తర పున ఉద్యోగాలకు సాయకర్త్వం పోందటం పటన మహాత్మా గాంధీకి కోసి పూజాయిని గారు సిద్ధించిని గారు అంశాలు కు వుంచుటాయి. లోక ఎంచు పుట్టి విషయాలు.

గొంక్కె బోస్జిమ్యు) గొంక్కె అనే పరాయిక ఆగస్టు (అల్ఫోన్సియి బాప్ లో గులాబీ ముగ్గ అని అర్థం "26, 1910, ఉన్నాబ్, బ్లోమ్ మన్ సాప్రాబ్యూం(ఇప్పుడు స్టోష్టీ, మసిసెన్సియా)యుక్క ముఖ్య పట్టణంలో జ్యుంపూరుతమ. ఆ ఆగస్టు 26 న జ్వించినపుటికి, క్రైస్తవమతం స్క్రాకించిన ఆగస్టు 27, ను తన జిప్పును జున్సినంగా భావించే యాయ. అప్ప తండ్రి అల్ఫోన్సియా రాజకీయాలలో ప్రార్థనేవారు. అప్ప అల్ఫోన్సియాలోని స్టోర్డ పెందిన నిక్షేధ మరియు క్రాన్ టోఫ్సిప్పు దంపులు అప్పి సంతాసం 1919 లో, ఆగ్ని కు ఎనిమి సంపత్కురాల వయస్సున్నపుడు, స్టోష్టీ అల్ఫోన్సియా నుండి తేలిగించి విద్యుతం తీసుకున్న ఒక రాజకీయ సమాఖేం తయారి అప్ప తండ్రి జ్యుప్పడ మరణించారుత సమయంలో. అప్ప ఆగస్టు. బ్లోమ్ మన్ సాప్రాబ్యూంలో నువ్వు 26, 1910, న జ్వించిన పుట్టికి తానూ మతం స్క్రాకించిన ఆగస్టు 27, 1910, న తన. గా. భావించారు"జిప్పును పుట్టిన రోజు" కొన్ని వ్యాయలు అప్ప తండ్రి చనిపోయి నాటికి అప్ప వయస్సు 10 సంపత్కురాలని తెలిపినపుటికి, అప్ప సోదరుని ఇంటర్వ్యూమ్చూరా, వాటికన్ ప్రాలధ్యా అప్ప వయస్సు ఎనిమిది సంపత్కురాలు ఉండప్పుని తెలుప్పాంచి తల్లిఅప్ప తండ్రి మరణం తయారా. వి. ఆప్మెను లోమ్సిన కథల్చిక గా పెంచారులోన్ ర్మ్స్ క్లాక్స్ ను చేరింపబడిన తీవీతదరిత ప్రకారం అప్ప తన బాల్యాలోనే. మంచురాకుల తీవీత కథలుప్పల్ల నారా సేవల పట్ల ఆక్రమింపబ్లారు, 12 సంపత్కురాల వయస్సు వ్యోమసరికి తన జీవితాన్ని మాత్రానికి అంకితం చేయాలని నిశ్చయించుకున్నారు. 18 సంవాదాలు సమయాలు లోపి వచ్చి నిష్పత్తి అన్న లోస్ట్ అనే ప్రారంకణ సంపంచోలో నేరాగుశియాలో గణ గోపి కావి. స్టోర్డిని కావి కువ్వలేదు.

ದಲай ଲାମା (Dalai Lama) ମଧ୍ୟ ବୈତିକ ପରିବହନ ପାଇଲା କେଣ୍ଟିର ମଧ୍ୟ ବୌଦ୍ଧ ପାଦପରମା ପରମା ବାହ୍ୟ ବାହ୍ୟକୁ କାହାରିଲାମା ବୁଦ୍ଧି ମତ ଦୂରାକ୍ଷର୍ଷ

ప్రాస పీట్ ప్రమాణిక అధినేత కూడా. అసాంసాయంగా పీట్ స్వతంత్రం కొన పీట్ ప్రమాణిక పోరాటున్నాడు. 1933 లో 13వ దల్లామా నిర్ణయం ఉటుత అయిన 1935 జూలై 6 తేదిన అర్థ పీట్ లోని ధక్కర లో పుట్టాడు నాలగేళ్ళకే పొద్దు సన్మానిగా మారిన హింద్ రుహుత. అయిన అనుబంధులు పీట్ లాప్పాన్ హింద్. 14 వ దల్లామా గా అపరించాడు. ప్రైస పీట్ ని అక్రమించి, అక్రూడ సుంచి దల్లామా ని వెళ్ళగట్టండో లో 1959 సుంచి అయిన భారతదేశం లో కెరక్కాగా ఉంటున్న దుప్పిమార్ల ప్రేమిక రాష్ట్రం . లోని దృశ్యాల కి చెప్పిది కల్పించిది దూరంలోని ఎవ్వని కొండల మీద ముక్కొడి గంత లో అయిన భపంసం ఉంది. ఆ అపరాధ లో ఉండి ఆలయం లో భక్తులకు దగ్గరం ఇష్టంటాడు.

దల్లామాలంకా బుట్టని అంశ అయిన అపల్కేశ్వరు ని పుస్తకస్థలని పోద్దుల నమ్మకందల్లామా మరణిస్తే .. మళ్ళీ ఇంక టోప పుట్టి, మళ్ళీ దల్లామాగా పగాలు చెపడతాడని బోధుల విచారణ. మహాత్మా గాంధీ మార్గంలో టిప్పణి సుధిక్క కేసు పొరాడతాడను డల్లామా కి కేమల్ కాంట ఒప్పుమాత కూడా లభించింది.

ಅಲ್ಲದ ನೋಟೆಲ್

నొచెల్ బహుమతి

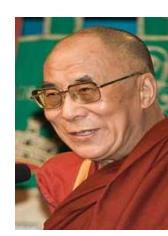

A black and white portrait of Martin Luther King Jr. He is shown from the chest up, wearing a dark suit, a white shirt, and a patterned tie. He has short, dark hair and is looking slightly to his left with a thoughtful expression. The background is a dark, mottled color.

వ్యాపికూడన్ డిఎం-1064

15-261 1970

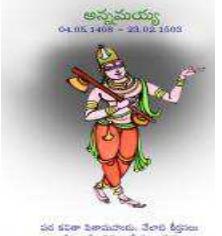
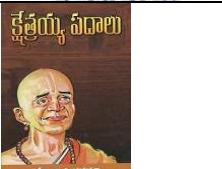
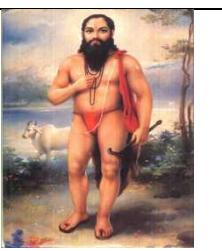

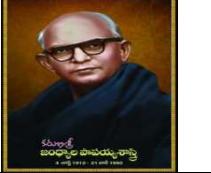
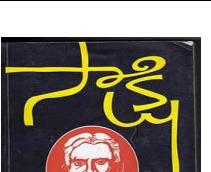
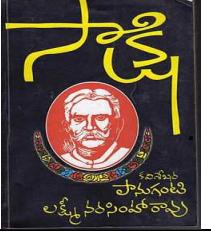
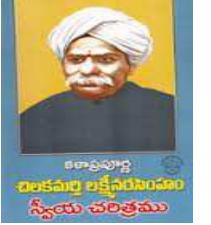
దల్లెలామా-1989

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నో:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పారశాల	స్వీభాష	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. జంఘాలశాస్త్ర సందేశ వాక్యాలు రాయండి. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తికరణ - 10M</p> <p>Q. కావ్య భాష, వ్యాపారిక భాష అంటే ఏమిటి? ఏటి మధ్య భేదాలు రాయండి ?</p> <p>Q. జంఘాల శాస్త్ర మంచి పక్త అని ఎలా చెప్పగలవు ?</p> <p>3. వ్యక్తికరణం శములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. చిలక పలుకులు ----- సౌంత వాక్యం రాయండి. 2. ఆయన ఆంద్రుడు. ఆయన కృష్ణ తీరమున పుట్టిన వాడు సంయుక్త వాక్యంగా రాయండి ? 3. కవితా గ్రంథాలయనికి వెళ్లి పుస్తకాలు తెచ్చింది ఇది ఏ తరహ వాక్యము రాయండి ? 4. సరిగ్గా మందులు వాడితే జట్టు తగ్గుతుంది ఇది ఏ తరహ వాక్యము రాయండి ? 5. మాధవి ఉండ్యోగం చేస్తూ చదువు కుంటోంది ఇది ఏ తరహ వాక్యము రాయుము ? 			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 2

తెలుగు భాష గోప్య దనం

<p>సి వేదవతి గారి పుస్తకం.'తెలుగువెలుగు-' లో మన భాష సాంధర్యాన్ని ఎందరో మహాకవులు తెలుగు భాష గోప్య తనాన్ని గూర్చి వివరించారు.</p>	
<p>వేయి ఏళ్లుగా తెలుగుజాతి వేయి విధాలుగా పండించుకోన్న సజీవ భాష తెలుగు భాషాండ్రభాష అమృతం వంటిదనీ .., దేశ భాషలలో ఎన్నికను గడించిందనీ అనటానికి నిదర్శనం శ్రీకాళా క్షేత్రంలో పెలసిన శ్రీ అంధ్ర మహావిష్ణువే స్వయంగా శ్రీకృష్ణదేవరాయల వారికి స్వప్నంలో సాక్షాత్కరించి అన్న - మాటలు</p> <p>" తెలుగుదేల యన్న దేశంబు తెలుగేను</p> <p>దెలుగు పల్లభుండ దెలుగేకండ</p> <p>యెళ్ల నుపులు గొలువ నెరుగవే బాసాడే</p> <p>దేశ భాషలందు దెలుగు లెన్న!"</p>	 <p>శ్రీకృష్ణదేవరాయలు</p>
<p>అంధ్ర మహావిష్ణువూ, క్రీడాభిరాముక్రా అనటమే కాదు, పాక్షాత్మ్య పండితులు స్తుతం తెలుగు భాషలోని తీవ్రిదనాన్ని ప్రశంసించారుపదాల ఉచ్చారణలో .</p> <p>ఒక లాలిత్యాకలిగి, క్రైస్తవ మాధుర్యంలో ప్రథమస్తానం వహిస్తుందని కల్ప్రీత్ పండితుడు అన్న మాటలు ఇందుకు ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చును .</p> <p>Telugu is the Italian of the East - అనే ప్రశంసన కూడా పాక్షాత్మ్య పండితులదేమాటలలోని అర్థం తెలియకబోయినీ .., వీసులక విందు కలిగించే ఒకానేక రమణీయకత తెలుగు భాషకు ఉన్నదని నిరూపితమవుతుంది . సంస్కృత పదభూయిష్టమైన కవత్యమైనా, ధారాశుద్ధిలో సాగిబోయే సరస పదజాలంలో కూడాన రచన నన్నయి విరచిత భారత భాగంసంస్కారంలో పున్న మహాబారతాన్ని .., అందులోని నిరూపితార్థాన్ని సర్వజనులకు - అర్థమయ్య విధంగా తెలుగులో ప్రాయమని రాజకులైకభూషణుడైన రాజురాజ నరేంత్రుడు కోరా, నన్నయి అప్పటి వరకు గాసట బీసటగా ఉన్న తెలుగును సంస్కరించి భారతాంధ్రికరణం ప్రారంభించి - , తెలుగు కవితావిర్మావానికి మూలపురుషుడుగా ప్రభ్యాతి పొందాడు.</p>	
<p>ధండో బద్దమైన కవిత్యంలోనూ ఇంత ధారాశుద్ధి పల్ల పదంలోనూ !పదబంధ మాధుర్యం - , పద్య బంధంలోనూ కూడా అందంగా అమిరే దక్కుమైన భాష తెలుగు భాష . తెలుగు పలుకుబడిలోని బదుపులు, ఒయ్యాలు సంతరించుకున్న పూర్వ, అధునిక కపుల రచనలు ఎన్నో ఉదహరించటానికి ఈ !</p> <p>తెలుగులోని సరళమైన పదజాలం. సంకీష్ట వ్యాసం వాలదు, పదలానిత్యం, సంగీతానికి సరిపోయి, గానానికి ఉపకరించిందిసుప్రసిద్ధ దాక్షిణాత్మ్య .</p> <p>వాగ్యేయకారులంకా తెలుగు భాషను అభిమానించి, అందులోనే కృతులూ, పదములూ అభ్యుక్తున్నారు- రాయప్రోలు వారి మాటలలో .</p>	
<p>అన్నమయ్య చిన్ననాటి సుండి ఆడిన మాట అమృతవాక్యంగా, పాడిన పాట పరమ కావ్యంగా !అమరిన వాడట -</p> <p>"పచ్చ కప్పురమె నూరి పసిడి గిన్నెల నించి</p> <p>తచ్చి శిరసాదిగ ది నలది</p> <p>అచ్చెరు పడి దూడ, అందరి కన్నుల కింపై</p> <p>నిచ్చ మల్ల పూపువలే నిటు తాసుండే స్వామిని "</p> <p>గూర్చి ఎన్ని ఎందములో అందముగా అల్లినాడు అన్నమయ్య.</p>	 <p>శ్రీకృష్ణమయ్య 04.05.1408 - 23.02.1503</p>
<p>ప్రతి పదంలోను ను రాగం, భావం, పీందికగా అమిరే విధంగా మువ్య గేపాల పదాన్ని తెలుగు</p> <p>వాణిక అలంకారం చేశాడు కేత్తయ్య.</p>	 <p>శ్రీకృష్ణ గోటాలు</p>
<p>ఎన్నో భక్తిపరమైన కృతులను రచించి, దాక్షిణాత్మ్య కర్మాటక సంగీతానికి తెలుగును సంగీత భాషగా తీర్మిరిద్దిన మహానీయుడు త్యాగయ్యస్వర సాహిత్య .</p> <p>అయిన పరికినది తెలుగు . తమిళదేశంలో పుట్టి పెరిగినా త్యాగయ్య తెలుగువాడు . సమ్మేళనం అద్యాతంగా స్వప్తించిన వాడు అయిన పలుకు .</p> <p>అంటూ - "పెలుకువేమి నా దైవమా రామ", అప్ప తెలుగులో ఆత్మనివేదన చేసుకున్న త్యాగయ్య తెలుగుకు సంగీత సుభగత్యం సమకూర్చిన మహానీయుడు.</p>	
<p>సీతమ్మకు చింతాకు పతకం చేయించి పట్టటము కాక సీతమ్మకనూ, రామయ్యనూ ప్రతి తెలుగింటా తన పదాలలో ప్రతిష్టించవేసిన వాడు రామదాసుగా వాసికెక్కిన కంచెర్ల గోప్యుభక్యావేశంలో భావం రంజితం చేసి .., ముదు మధురమైన పాటలు అల్లి పాటుకున్నాడు ఆయనరామదుర్మిదీతో .</p> <p>మురపట్టుకున్నా, మాట్లాడినా, పీట్లాడినా, రామదాసు అప్ప తెనుగునే వాడుకున్నాడు. అందుకే ఆయన పాట ప్రజా సంగీతమైంది .</p> <p>"ఏ తీరుగ నను దయ చూచెదవో ఇన పంశోత్తమ రామా"!</p> <p>అనే పాట తెలుగు నాట ఇంటింటా తమ దైవమైన రామచంద్రుడిని ఆర్ట్రితో అభయం అడిగే పాట.</p>	

<p>ని విధమైన సాంప్రదాయక సాధనం లేకుండానే నిసర్ల సుందరమైన పద్య రచనలే ఎంతో ఆత్మజ్ఞానముతో కూడిని లోక సత్యాలను చెప్పినవాడు యోగి వేమనవిజమైన ప్రజా కవిత్వం వేమన . దిత్తా పెలదిలో అపూర్వమైన సత్యాలను .. నీతిని అందించిన తెఱ తెలుగు కవి ఆయన .</p> <p>"ఉపు కప్పురంబు నేక్క పోలిక సుండు జాడ జాడ రుచుల జాడ వేరు పురషులందు పుణ్య పురుషులు వేరయా విశ్వదాభిరామ విసుర వేమ!" ఆనే పద్యం నేటిసుండా దమపుకోని తెలుగు వాడు ఉండడమో! తెలుగులో కప్పులు -, రాజకప్పులు, కప్పులు, శతక కర్తలు, వార్గీయ కర్తలు, జూసపద గేయకర్తలు, మరింకెంతోమంది తేనెలూరే తెలుగు పదాన్ని తమ సాహిత్యంలో సంగీతంలో . నిక్కిప్పు చేసి ధన్యులైనారు -</p>	
<p>దీరులు దీరులేరు దీంగ లెత్తుకపోరు శ్రుతుజనము పచ్చి పంచుకోరు విశ్వవప్పుసంబు విద్యాధనంబులా లపిత సుగుణజూల తెలుగుబాల.</p>	
<p>పాసుగంటిపుంతులుగారు శ్శబ్దమైత్తువలచినకవికందుకూరి వీరేశ్చలింగము పుంతులుగారు గద్యతిక్కనయీగాని . అంద్రువదనరచనలో వీరేక్కుత్తదారి లైక్కిర్ . వీరు . పాసుగంటివారి రచన మతియుక విలక్షణమైనది . చిలకమద్దికవి పెద్దనవలా రచయితోగాని యదియునువేళే . యావిషయము వేఱు వాయవరోకమునకు దగ్గరగఱనుండు ర్మాంధికము వ్రాయుమరుచెప్పినదే మార్పి మార్పి . ఆకేపణ భరితము . ప్రతిపదము పరిహసగర్భితము . భంగ్యంతరముగా జెప్పుట వీరి రచనలోకొత్తదనము . అది పాసుగంటికవి సోమ్యు . చదివినకీలదిని జదువుట కుత్సాహము పుట్టించు రచనము . విషయము గప్పిపుట్టుకుండ, విసుగుపుట్టింపకుండ వేలకోలది నిదర్శనముల జాపుదు వ్రాయుటలో బాసుగంటి వారిదే పై చెయ్యిపొరకున కోవిధమైన . యుత్సాహము చిత్తసంస్కృతి యావేశము గలిగింపబేయుట కీయన రచన ముచ్చబైనది.</p>	
<p>పారశాలలో ఉన్నపుడే పద్యాలు వ్రాయడం ప్రారంభించిన లక్ష్మీ నరసింహం ఎన్నో రచనలు చేశాడు. కీచక వథ ఆయన మొదటి నాటకం . తయవాత ట్రోపది పరిణయం, గయోపాభ్యాసం, శ్రీరామ జననం, సీతా కల్యాణం, పారిహారాపరారణం పంట నాటికలు రచించాడుయన ప్రాసిన . నవలలలో రామచంద్ర విజయం, హీమలత, అహల్యాబాయి, సుధా శరప్పుంప్రము ముఖ్యమైనవిసరస్యతి ప్రతిక సంపాదకునిగా ఉన్నపుడు . సాందర్భ తిలక, పార్వతీ పరిణయం ప్రాశాదు. ఇంకా అనేక రచనలు చేశాడు .</p> <p>1908లో ఒక ప్రెస్ స్టాపింగ్ వాడు . 1916 లో మనేరము, పత్రిక అనే పత్రిక స్టాపింగ్ వాడుదిని ద్వారా . గణపతి, రాజరత్నము, రఘుకుల దరిత్ర (కాళిదాసు రచన రఘువంశానికి అనువాదం(, సిద్ధాధ్య చరిత్ర పంటివి ప్రచురించాడు.</p>	
<p>శ్రీ చాలా చిన్న వయసులోనే తన రచన వ్యాసంగాన్ని మొదలు పెట్టాడు తన . 18 వ ఏట 1928 లో ఈ . అనే కావ్య సంపుటిని ప్రమరించాడు "ప్రభప" తయవాతి కాలంలో సాంప్రదాయకమైన ర్మాంధిక శ్శలి. రచనను సాంప్రదాయ పద్ధతిలోనే రాసాడు, భందస్సు పంట నాటిని పక్కన పెట్టి వాడుక భాషలో మాత్రా భందస్సులో కవిత్వం రాయడం ఇది - గురజాడ అడుగుజాడ అని ఆయన అన్నారు . మొదలు పెట్టి గొప్ప కావ్యాలను రచించాడు .</p> <p>1950 లో మహాప్రసాదం కావ్యం మొదటిసారిగా ప్రచురితమైంది. మహాప్రసాదం, జగన్నాథుని రథచ్కాలు, బాటసారి, భికువర్ణీయసి మొదలైన కవితల సంపుటి అదితామనిక తె . లుగు సాహిత్యం లో ఈ కావ్యం అత్యున్నత స్టాపింగ్ లో నిలిచి శ్రీ ని మహాకవి చేసిందితయాత మలోప్రసాదం .. ఖడ్డ సుష్టి అనే కవితా సంకలనాలను, చరమరాత్రి అనే కథల సుపుటిని, రేడియో నాటికలు రచించాడుమహాప్రసాదం పంట గీతాలన్నీ మార్పిజం దుక్కంఠ తో . రాసినవే అయినా అవి రాసినాటికి మార్పిజం అనేది ఒకటుందని ఆయనకు తెలియదు. 1981 లో లండన్ లో ప్రచురితమైన మహాప్రసాదం శ్రీ స్టాపింగ్ లో అందు . విషయం స్వయం గా రాసాడులో ఇలా రాసాడు:</p> <p>"..ఈ వాస్తవాలన్నింటికి నేను స్వందించినా, ఇలాంటి రచనలను 'సామాజిక వాస్తవికత' అంటారనీ, దీని వెనుక దన్సుగా మార్పిజం అనే దార్శనికత ఒకటి ఉండనీ అప్పటికి నాకు తెలియదుఇప్పుడ్కసారి వెనక్కు తరిగి చూసుకుంటే .., మహాప్రసాద గీతాల లోని మార్పిస్టు స్వాత్రి, సామాజిక స్వప్తయాదుచ్చికాలు కావని స్వప్తంగా తెలుపోయింది".</p>	
<p>ఇలా ఎందరందరో మహా కప్పులు రచయితలు తెలుగు భాష సాందర్భాన్ని కొండరిని మాత్రమే ఇక్కడ పీర్చేన్న మన భాష . గొప్పతనాన్ని అవిష్కరించారు , వ్యాసానికి ఉపన్యాసానికి అన్ని . గొప్పదనం చెప్పునటి గానిదితరహ కవిత్వ విన్యాసములకు ఉపయుక్తమగు భాష మన తెలుగు భాష.</p>	

జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల

9వ తరగతి

2. ప్రాజెక్టు పని

తెలుగు

స్వభాష (పాసుగంటి లక్ష్మీనరసింహంగారు)

తెలుగుబాష గొప్పదనాన్ని చివరించే పద్మాలు :

1. తెలుగుదనమువంటి తీయందనము లేదు ;

తెలుగు కవులవంటి ఘనులు లేరు ;

తెలుగు తల్లి సాధుజన కల్పవల్లిరా

లలిత సుగుణజాల ! తెలుగుబాల !

2. కలము చేతబట్టి కావ్యమ్యు రచియించే

హలము చేతబట్టి పొలము దున్నె ;

కలము హలములందు ఘనుడురా ‘పోతన్న’

లలిత సుగుణజాల ! తెలుగుబాల !

3. భాగవతము ప్రాసె బమ్మెర పోతన్న

సహజ పాండితీ విశారదుండు ;

పలుకు పలుకులోన నొలికెరా ముత్యాలు

లలిత సుగుణజాల ! తెలుగుబాల !

4. దొరలు దోచలేరు, దొంగ లెత్తుకపోరు,

బ్రాత్మజనము వచ్చి పంచుకోరు ;

విశ్వవర్ధనంబు విద్యాధనంబురా

లలిత సుగుణజాల ! తెలుగుబాల !

5. తెలుగ దేలయన్న దేశంబు తెలుగేను

తెలుగు వల్లభుండ తెలుగొకండ

ఎల్లన్నపలు గొలువ నెఱుగవే బాసాడి

దేశభాషపలందు తెలుగులెన్న.

6. అక్షరంబు వలయు కుక్కి జీవనులకు

నక్షరంబు జిహ్వ కిక్క రసము

అక్షరంబు తన్న రక్షించు గావున

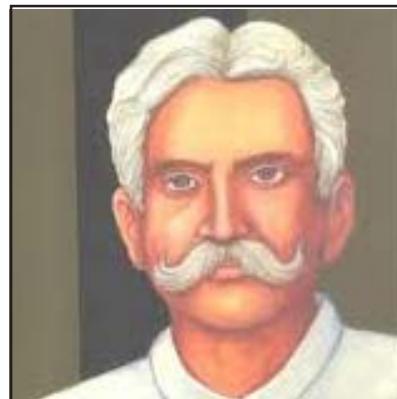
నక్షరంబు లోక రక్షితంబు.

7. బాసబలు పల్చు లుండెడి పగిది నొక్క

దేశమున బహుభాష లొత్తికొని యుండుఁ

బలుకు పలుకునద్గొత్త యుజ్ఞలత లొలయ

బాసబాను నూత్న సంపత్తి వెలయు.

పాసుగంటి లక్ష్మీనరసింహం

జంధ్యాల పాపయ్యశాస్త్రి

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

FORMATIVE ASSESSMENT - పార్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నో:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిపత్త ఉన్నత పారశాల	శివతాండవం	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. పాణిని వ్యాకరణం గొప్పదనం ఏమిటి. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ - 10M</p> <p>Q. శివతాండవం గేయ సారంశాన్ని సొంతమాటలలో రాయండి ?</p> <p>Q. ఈ పారంలోని అంచెప్రాసలను గుర్తించి పట్టిక / కవిత / గేయం సొంతంగా రాయండి ?</p> <p>3. వ్యక్తిగతములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> పుష్టి అదే అర్థం వచ్చే పదాలను రాయండి. తేనేటీగ సంధి విడదీని రాయండి ? మౌక్కికము విక్కుతి రాయండి ? లులనదేశ సంధిని గూర్చి వివరించండి ? సంభావన పూర్వ పద కర్కుదారయ సమాసమును గూర్చి రాయుము ? 			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 3

జాన పద కళారూపాలను గూర్చి రాయండి

శివతాండవం (రచయిత : 'సరస్వతీపుత్ర' పుట్టపర్తి నారాయణచార్యులు)

9వ తరగతి

4.ప్రాజెక్టుపని

తెలుగు

జానపద కళారూపాలు :

1. తోలుబొమ్మలాట : ఒకప్పుడు ప్రజలకు వినోదం కలిగించే జానపద కళల్లో మొదటపేర్కొనడగినది.

తోలుబొమ్మల తయారీ చాలా వ్రెమతో కూడుకున్నపని.

వీటి తయారీకి జింక, లేడి, దుప్పి, మేక మొదలైన

జంతువుల తోల్ఫ్లను వాడతారు. రంగస్థలంపై పొడవాటి గుంజలపై తెల్లని వస్త్రాన్ని గట్టిగాలాగి కడతారు.

ఈ తెరసు భూమినుండి నిలువుగా ఉండకుండా కొంచెం

ఏటవాలుగా కడతారు. తోలుబొమ్మల

ప్రతిబింబాలు సరిగా తెరపై పడడానికి తెరలోపల దీపాలను ఏర్పాటుచేస్తారు. కావ్యాల్లో, పురాణాల్లో

వర్ణించబడిన కథలు ప్రధానంగా ప్రదర్శిస్తారు. ప్రదర్శన సంబంధమైన కదలికలకు అనుగుణంగా ప్రధానగాయకుడు పాడుతూవుంటే, మిగిలినవారు వంతలుగా పాడతారు.

ప్రధానపాత్రాలు - కేతిగాడు, బంగారక్క, జిట్టుపోలిగాడు.

2. బుర్రకథ : - తెలుగునాట జానపద వినోద గానప్రక్రియలలో బుర్రకథ ఒకటి. కథకుని చేతిలో (సొరకాయ)బుర్ర ఆకారంలో ఉన్న వాయిద్యపరికరం వల్ల దీనికి 'బుర్రకథ' అని పేరు వచ్చింది. మగ్గురు ప్రద్యుకులతో నిర్వహించబడుతుంది. ఒకరు ప్రధానకథకుడు. మరొకరు హస్యగాడు. మూడవవ్యక్తి హస్యగాని అతితెలివికి అడ్డుకట్ట వేస్తుంటాడు. దేవతాకథలు, పోరాటికాంశాలు, జానపదాలు, రాజకీయాలు కథాంశాలుగా ఉంటాయి.

3. హరికథ : -

హరిలలను చెప్పే కథలను

హరికథలు అంటారు. ఆదిభట్ట నారాయణదాసు

గారు హరికథాపితామహుడిగా పేరుగాంచారు.

నారదుణ్ణి మొదటి హరిదాసని అంటారు. హరికథ

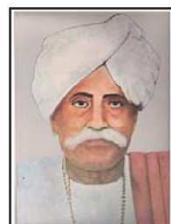
వేదాలనుండి పుట్టిందని కొందరు భావిస్తారు.

4. ఒగ్గుకథ : తెలంగాణ ప్రాంతంలో బాగా ప్రాచుర్యంలో

ఉన్న జానపదకళ. "ఒగ్గు" వాయిద్యపరికరం. ఈ కథ చెప్పడంలో ఈ పరికరం ప్రధానసాధనం. దీనిలో

4నుండి ఆరుగురు వరకూ సభ్యులుంటారు. ఎక్కువగా

శైవమత కార్యక్రమాల్లో ఈ కథకులు పాల్గొంటారు.

ఆదిభట్ట నారాయణదాసు

FORMATIVE ASSESSMENT - పార్శ్వం వారిగా లఘు పరీక్ష			మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నో:	9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిపుత్ర ఉన్నత పారశాల	ప్రశ్న	విశాఖజిల్లా.	20
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. ప్రశ్న అనే పాఠం పేరు వినగానే నీకేమని పించింది. ?</p> <p>2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీరణ - 10M</p> <p>Q. అభ్యాస కలాం విద్యాభ్యాసం ఎలా సాగిందో మీ సౌంత మాటలలో రాయండి ?</p> <p>Q. వివేకం లేని విజ్ఞానం శూన్యం ఎలాగో రాయండి ?</p> <p>3. వ్యక్తిరణాంశములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. జిష్టాసుపు ----- సౌంత వాక్యం రాయండి. 2. ఉపాధ్యాయుడు వికృతి రాయండి ? 3. అభ్యాస కలాం గూర్చి మిత్రునికి లేఖ రాయండి ? 			

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 4
మీకు నచ్చిన శాస్త్రవేత్తలను గూర్చి విపరించండి

5. ప్రేరణ

9వ తరగతి

తెలుగు

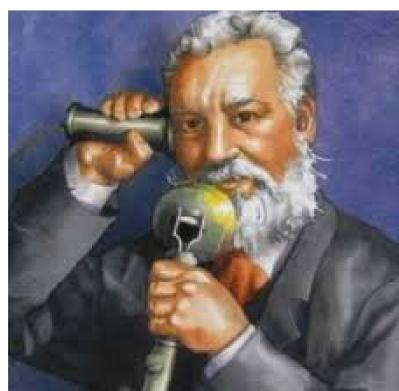
ప్రాజెక్టుపని

శాస్త్రవేత్తలు

1. అలెగ్జాండర్ గ్రాహంబెల్ అమెరికన్ శాస్త్రజ్ఞుడు. 1876లో పెలిఫోన్ కనిపెట్టాడు.

జననం : 03-03-1847,

మరణం : 02-08-1922

2. మార్క్స్ ఇటలీ దేశస్థుడు. 1895లో రేడియో కనిపెట్టాడు.

జననం : 25-04-1874

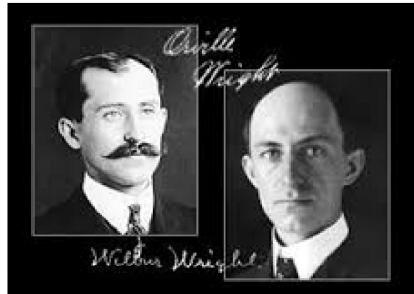
మరణం : 20-07-1937

3. రైట్ బ్రాదర్స్ అమెరికా దేశస్థులు. 1903లో విమానాన్ని కనిపెట్టారు.

1. ఆర్మిస్ట్రం రైట్

2. విల్బర్ రైట్

FORMATIVE ASSESSMENT - పార్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష		మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నో : 9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిపత్త ఉన్నత పారశాల	పద్య రత్నాలు	విశాఖజిల్లా.
		20

1. అవగాహన ప్రతిస్పందన -5M

Q. భద్ర గిరి పై కొలువైన స్వామి అంతే ఎవరు. అయినను కవి ఏమని వ్యాపించాడు?

2. స్వస్తినాత్మకత వ్యక్తికరణ -10M

Q. పవి పుష్పంబగు పద్యభావాన్ని సోంతమాటలలో రాయండి?

Q. నీజమైన భక్తునికి ఉండదగిన లక్షణాలను రాయండి ?

3. వ్యక్తికరణం శములు - 5M

1. గజసాన్మం సోంతవాక్యం రాయండి.
2. మధు ప్రతం ప్యత్పత్తిని రాయండి?
3. తురంగము పర్యాయపదమును రాయండి ?
4. ధానాధ్యాదు సంధిని గూర్చి వివరించండి?
5. తమస్స నానార్థములు రాయుము ?

9వ తరగతి - ప్రాజెక్టు - 5 నీతి పద్యాలను ఐందింటికి పద్యభావములను రాయిండి.

భాషా కార్యకలాపాలు/ప్రాజెక్టు పని - శతక పద్యాలు

పారశాల గ్రంథాలయంలో శతక పద్యాలున్న పుస్తకాలు తీసుకొని చదచండి. వాటిలో ఏపైనా అయిదు శతక పద్యాలను, వాటి భావాలను రాసి ప్రదర్శించండి.

1. వేమన శతకం ఆ. వె. పట్టుబట్టరాదు పట్టి విడువరాదు
పట్టినేని బిగియు, బట్టపలయు
బట్టివిడుటకన్న బరగజచ్చుట మేలు
విశ్వదాభిరామ విసురవేమ!

భావం: ఏ పైనై చేయాలని ఆలోచనవస్తే అది పూర్తయ్య వరకు వదలకూడదు. పట్టిన పట్టు వదలడం కంటే ప్రాణం వదలడం మేలు.

2. సుమతీ శతకం ఆ. స్తోలయేడ వాదులాడకు,
బాలురతో, జెలిమిజేసి భాషింపకుమీ,
మేలైన గుణము విడువకు
విలినపతి నింద సేయకెన్నడు సుమతీ!

భావం: స్తోలో మాట్లాడుతూ గొడవలకు దిగకూడదు. తెలిసి తెలియని వయసున్న వారిలోన్నపూం చేసి అన్ని విషయాల గురించి చర్చించరాదు. స్వచ్ఛమైన గుణాన్ని ఎప్పటికే విడచిపెట్టకూడదు. యజమాని గురించి ఏ సమయంలోనూ చెడుగా మాట్లాడోద్దు.

3. భద్రహరి నీతి శతకం కొ. కందుకమువోలే సుజనుడు
గ్రిందం బడె మగుడ మీదికెన్న గయు, జామీ
మందుడు మృత్యుండమువలో
గ్రిందం బడె యడంగి యుండుగృపణత్వమునన్.

భావం: బంతి కింద పదె మట్టి ప్రికెరిన విధంగానే దైవాన్ని నమ్మినవాడు హీనస్తోత్రిని పొందినా తిరిగి వెంటనే ఉన్న తస్తోత్రిక వేయతుంటాడు. కానీ దైవాన్ని నమ్మినివాడు మట్టిముద్దలా కిందపదె హీనస్తోత్రిలోనే ఉంటాడు.

4. భాస్కర శతకం ఉ. దానము చేయగోరిన వదాస్వయన కేయగ శక్తి లేనివో
నైన పరోపకారమునకై యొక దిక్కున దెబ్బియైన నీ
బూనును, మేఘుడంబుథికి పోయి జలంబులదెబ్బియాయడే
వాన, సమస్త జీవులకు వాంధితమింపిసలార భాస్కరా!

భావం: ఓ సూర్యదా! దానగుణం కలవాడు తన రగ్గర సొమ్ము లేకపోయనా దానం చేయడానికి ఎక్కుడే నుంపైనా తెచ్చి దానం చేస్తాడు. సముద్రం వద్దకు వెళ్లి, మేఘుడు నీటని తెచ్చి జీవరాశికి వానగా ఇవ్వడం లేదా!

5. కుమార శతకం ఉ. ఆవాయున కెదిరింపకు
టోచిన దోర నింద సేయ బోకుము కార్య
లోచనము లోంటిజేయకు
మాచారము విడువబోకుముయ్య కుమారా!

భావం: ఓ కుమారా! దమను చెప్పే గురువు మాటకు ఎదురు చెప్పాకు. పోషించే యజమానిని నిందించకు. బంటరిగా అనేక విధాలుగా ఆలోచనలు చేయకు. మంచి నడవడికను వదిలిపెట్టకు. ఇలా చేయడం వల్ల నీకు ఎంతో మేలు జయగుతుంది. అందరూ నిన్న అనుసరిస్తారు.

FORMATIVE ASSESSMENT - పాల్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష		మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నో:	9వ తరగతి సెకన్:
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల -	ప్రథోధము	- విశాఖజిల్లా.
20		
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. “స్తుల విద్యాభిపూర్ణికి బాల్యవివాహములు ప్రతిబంధకములు” మీ అభిప్రాయం రాయండి. ?</p> <p>2. స్వజనాత్మకత వ్యక్తికరణ - 10M</p> <p>Q. స్తు విద్య అవస్యకతను వివరించండి ?</p> <p>Q. సరస్వతీ ప్రసన్నత అంట ఏమిటి ? అది ఎప్పుడు లభిస్తుంది. ?</p> <p>3. వ్యక్తిగతములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. విదుషీమణి ----- సౌంత వాక్యం రాయండి. 2. లక్ష్మీ వికృతి రాయండి ? 3. పురము నానార్థములను రాయండి ? 4. పద్మాది సంధిని గూర్చి సౌంత వాక్యం రాయండి. ? 5. “విద్య సంఘాలలో స్తులు సభ్యురాండ్రుగా నీయమింప బడ్డారు” కర్తరీ వాక్యం రాయండి. 		

ప్రాజెక్టు పని 6 :

Q. వివిధరంగాలలో ప్రసిద్ధులైన స్త్రీలను ఒక పట్టికగా రాయండి ?

సం	ప్రసిద్ధ మహిళలు	వివరములు	సం	ప్రసిద్ధ మహిళలు	వివరములు
1	 సైనా నెహ్యో	జన్మనామం : సైనా నెహ్యో - శ్రీడాకారిజె జననం 17 మార్చి 1990 (వయస్సు: 26 సంవత్సరాలు) ధిండార్, హిస్కార్ జిల్లా, హర్యానా నివాసము హైదరాబాదు, telangana విత్త 1.65 మీ (5 అడుగులు 5 in) బరువు 60 kg (130 lb) దేశం భారతదేశం	6	 దుర్గాబాయి దేశము	జననం జూలై 15, 1909 రాజమండ్రి మరణం మే 9, 1981 వుత్తి న్యాయవాది, సంఘసేవ ప్రసిద్ధి అంగ్రేషీ మహిళా సభ మతం హిందూమతం భార్య / భర్త సి.డి. డెక్కముల్ తండ్రి రామారావు తల్లి కృష్ణవేంచిమ్మ
2	 సులోచనారాణి - నవలా	యద్దునపూడి సులోచనారాణి - రచయిత జననం కాజూ, కృష్ణా జిల్లా, [ఆంధ్రప్రదేశ్]] వుత్తి సపలా రచయిత జాతీయత భారతీయురాలు కాలము 1970-ఇప్పటివరకు రచనా కైలి శ్యాంగారం, నాటకం, నవలా	7	 లతా మంగేష్కర్	జన్మనామం లతా మంగేష్కర్ జననం సెప్టెంబరు 28, 1929 (వయస్సు: 86 సంవత్సరాలు) ఇండోర్, మధ్యప్రదేశ్ ప్రాంతము మహరాష్ట్ర సంగీత రితి హిందీ సినిమా రంగం హిందీ సిని సంగీతం, భారతీయ శాస్త్రీయ సంగీతము వుత్తి గాయని వాయిద్యం వేష్ట్ గాయని క్రియాశీలక సంవత్సరాలు 1942 - ప్రస్తుతము
3	 కోనేరు హంపి	పూర్తిపీఱు కోనేరు హంపి - శ్రీడాకారిజె దేశం భారతదేశం తైటిల్ గ్రాండ్ మాస్టర్ FIDE rating 2612 (అష్టోభరు 2007 FIDE రెటింగు ప్రకారం మహిళలో రెండవ స్థారంలో ఉంది) పీకరెటింగ్ 2612 (జనవరి 2008)	8	 కరణం మల్లేశ్వరి	జననం కరణం మల్లేశ్వరి జూన్ 1, 1975 (వయస్సు: 41 సంవత్సరాలు) / 1975, జూన్ 1 శ్రీకాకుళం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నివాస ప్రాంతం యమునా సగర్, హర్యానా ప్రసిద్ధి India బరింపేక వెయిట లిష్టోం మతం హిందూ మతము
4	 తురగా జానకీరాణి	జననం తురగా జానకీరాణి - రచయిత ఆగష్ట 31, 1936 కృష్ణాజిల్లా, కోడూరు మండలం, మండపాకల గ్రామం మరణం అష్టోభరు 15, 2014 హైదరాబాదు, telangana ఇతర పీఠ్ రేడెయిస్ అక్కయ్య భార్య / భర్త తురగా కృష్ణమేహన్	9	 ఇంద్రియా గాంధీ	భారత ప్రధానమంత్రి పదవిలో 14 జనవరి 1980 – 31 అష్టోభరు 1984 రాష్ట్రపతి నీలం సంహీతరెడ్డి జ్ఞాని జైల్ సింగ్ మునుపు చెధరి చరణ సింగ్ తయాత రాజీవ్ గాంధీ పదవిలో 24 జనవరి 1966 – 24 మార్చి 1977
5	 సునితా విలియమ్స్	సునితా విలియమ్స్ నాసా వ్యోమగామి జాతీయత అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు Euclid, Ohio ప్రస్తుతం Active జననం సెప్టెంబరు 19, 1965 (వయస్సు: 50 సంవత్సరాలు) ఇతర వుత్తులు పైల్ట్ ర్యాక్ట్ Commander, USN అంతరిక్షలో గడిపిన కాలం 194d 18h 02m	10	 శకుంతలాదేవి	జననం శకుంతలా దేవి సంబరు 4, 1929 బెంగళూరు, ఇండియా మరణం ఏప్రిల్ 21 2013 (వయసు 83) బెంగళూరు, కర్ణాటక, భారత దేశం మరణ కారణము గుండెపోటు జాతీయత భారతీయురాలు ఇతర పీఠ్ మానవ మానవ గణన యంత్రం వుత్తి గజిత శాస్త్రవేత్త, జ్యోతిష శాస్త్రవేత్త

FORMATIVE ASSESSMENT - పార్శ్వంశ వారిగా లఘు పరీక్ష		మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నో: 9వ తరగతి సెక్షన్ :	
జీలూ పరిపత్త ఉన్నత పారశాల -	చూడడమనే కళ	20
విశాఖజీలూ.		
1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M <p>Q. శ్రద్ధ చూపడం అంటే ఏమిటి ?</p>		
2. సృజనాత్మకత వ్యక్తీకరణ - 10M <p>Q. జీవితంలో క్రమ శికణ ఎంతో అవసరం ఎందుకో రాయండి ?</p> <p>Q. పరిశీలనకు ప్రభుత్వ గల సంబంధాన్ని రాయండి ?</p>		
3. వ్యాకరణాంశములు - 5M <ol style="list-style-type: none"> ప్రపంచ శాంతి అవశ్యకతను గూర్చి ఒక కరపత్రమును తీయారుచేయండి. మీ మిత్రుడు చేసిన కళాఖండాలను ప్రశంసిస్తూ లేఖ రాయండి. 		

ప్రాచీన పని 7 :

Q. మన చూస్తు ఉండే ప్రతి ప్రాణీలో ఎదో ఒక గొప్ప దనం ఉంటుంది. మీరు చూసిన పక్కలు, జంతువుల లక్షణాలను ప్రత్యేకతలను పట్టిక రూపులో రాయండి. ?

		పక్కలు జంతువుల లక్షణాలను ,ప్రత్యేకతలను
1		ఆపు శాకాహారి జంతువు. ఇది కేవలం పచ్చిగడ్డి లేద ఎండుగడ్డి, చిట్టు, తప్పడు, లేదా మొక్కలకు సంబంధించిన ఎటువంటి ఆహారాన్ని నుభజిస్తుంది. ఆపులు మరియు ఎద్దులు వ్యవసాయంలో రైతులకు ఎంతో సహాయకారిగా ఉంటాయి. ఆపులు పాలు ఇస్తే ఎద్దులు పొలం దున్న టానికి పాయపడతాయి. అందుకే వాటిక కృతజ్ఞతలు తెలుపుటానికి సంక్షాంతి పండుగ ఆఫరి రోజులున కనుమను వాటికోసమే ప్రత్యేకించారు.
2		గద్ద లేదా రద్ద (ఆంగ్లం Eagle; సంస్కృతం: గ్రుధ్రము) ఒక రకమైన పక్కలు. ఇవి ఫాల్క్స్ నీఫార్క్స్ నీ కమంలో ఏక్స్ పెట్రిడ్ కుటుంబానికి చెందినవి. ఎంత ఎత్తున ఎగురు చున్న తనకు గల సూక్ష్మ దృష్టితో భూతలమున గల ఆహారమును గ్రహింపగలదు.
3		పాములు లేదా సర్పాలు (ఆంగ్లం: Snakes) పొడవుగా, పొలుసులు కలిగి, కాణ్ణలనీ, భూచరాలైన సరీస్పాలు. ఇంతపరకు పాములలో 2,900 జాతులను గుర్తించారు. ఇవి అంటార్కిటికాలో ఏనపో ప్రపంచమంతటా విస్తరించి ఉన్నాయి. ఇందులో చాలా పరకు విషపూరితం కావు. మొత్తం ఇరవై కుటుంబాలలో మూడేంటికి చెందినవి మాత్రమే హోనికరమైనవి. పాములకు చెప్పులు ఉండపు. పాశ్వాల్య సాంప్రదాయాలలో పాముల్ని కుత్రమైనవిగా భావిస్తారు. కానీ భారతదేశంలో, హిందువులు పాముల్ని నాగ దేవతలుగా పుజిస్తారు. పాములు క్రెటేషియన్ కాలం అనగా 150 మిలియన్ సంవత్సరాల పూర్వం బల్లుల నుండి పరిణామం చెందినట్లు భావిస్తారు. సర్పాలకు సంబంధించిన విజ్ఞానాన్ని 'సర్పోంటాలజీ' లేదా 'బఫియాలజీ' అంటారు.
4		కోడే లేదా కుక్కుటము ఒక రకమైన పక్కలు. వీటిలో మగ కోడేని, కోడేపుంజు మరియు ఆడ కోడేని, కోడేపెట్లు అని వ్యవహరిస్తారు. కోళ్ళలో అనేక రకాల జాతులు కలవు. అవి నాటు కోళ్ళు; ఇళ్ళలో పెంచు దేశివాళి రకాలు. గుడ్డ పెట్లులకే తప్పని సరిగా మగకోడేతో సంపర్యం అవసరం. నాటు/దేశివాళి కోడే గుడ్డ పునరుత్పత్తికట్టి కలిగిపుండును (గుడ్డను పొదగిన పెట్లలు వచ్చును) ఫారంకోళ్ళు=గుడ్డ ఉత్పత్తికి పెంచు సంకరజాతి కోళ్ళు. వయస్కుల వచ్చిన తయారాల మగకోడేతో సంపర్యం అవసరం లేకుండ గుడ్డ పెట్లును. ఈ గుడ్డకు పునరుత్పత్తి కట్టి లేదు. భ్రాయిలర్=ప్రత్యేకంగా మాంసం కై పెంచు కోళ్ళు. వీటి ఎముకలు చాలా ముదుపుగా వుండును.
5		చేపలు లో మాత్రాలు మంచినిటిలో, ఉపునీటిలో జీవిస్తూ 25,000 జాతులు ఉన్నాయి. చేపలను వాటి శ్వాసా అవయవాల అమరికను బట్టి" 1. జాపానితిత్తుల చేపలు, 2. మొప్పుల చేపలు అని రెండ రకాలుగా విభజించ వచ్చును. చేపల ఆహారపు అలవాటు ను బట్టి 1. సర్వబ్రకకచేపలు, 2. శాకాహారపు చేపలు, 3. మాంసాహారపు (స్వృజాతి భక్తక)చేపలు అని గుర్తించ వచ్చును. అదే విధముగా అవి విషసించ అలవాటును అనుసరించి, మంచినిటిచేపలు 2. ఉపునీటి చేపలు అనిపెంచ వచ్చును. చేపలు మానవాలారముగా ఆత్మధిక ప్రోఫెసర్సులను కలిగినాన్నాయి. అత్యుధికివిస్తూ చేప 0.25 సంటి. మీ. ఉండ పెద్దదేప చేప 2 మీ. కంటే ఎక్కువ పొడవుగా ఉంటాయి. దయాదాన అనే చేపలత్యంత విష పూర్విత త్రైనది. ఇది సముద్రజలాలలోనే నివిస్తుంది. చేపలన్నీ మానవాలారముగా వినియోగ మహాతున్నాయి. చేపలను 1. ఆసందానికి, ఆశ్చర్యకరానికి గాజ లోటీలలో పెంచు పద్ధతిని 2. ఆహారానికి చెయ్యపులలో పెంపకము చేయు పద్ధతిని, 3. సముద్రము, సదులు. కాలువలలో పంచారాలలో (cage culture) పెంచు పద్ధతులను శాస్త్రీయ, సాంకేతిక పరిష్కారములో పెంచించారు. (డా.చిప్పిగిరి). మానవ ఆహారముగా వినియోగించు చేపలు, రొయ్యలు, నాచులు, ముత్యాలు, ఆలివీపుల పెంపకమును "జలవ్యవసాయము" - Aquaculture " అంటారు (Aquaculture in India- C.Gnaneswar and C.Sudhakar-1997). చేపల మాంసము తెల్లనికండరాలలో, విటమిన్-A,D,E,Kలలో, రుచికరమైన, బలవర్ధకమైన, కోస్ట్రూపదార్థములు తక్కువగా కలిగిన, సులభముగా జీడ్ర మయ్య మానవ ఆహారము. సదులు, సముద్రాలు, కాలువలు, సరస్వతి నుండి చేపలను పట్టి పాటు వాటి పెంచులను ఉత్పత్తి చేసి, కృతిమముగా, శాస్త్రీయ పద్ధతులలో పెంపకము చేస్తున్నాయి. (చేపలపెంపకము అంట్రప్ట్రెక్చర్) చేపలపెంపకమును అంట్రప్ట్రెక్చర్ రాష్ట్రము నందు దాధారు లెకల ఎకరాలలో చేపటారు.
6		

FORMATIVE ASSESSMENT - పార్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష		మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నెఱ: 9వ తిరగలి సెకన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	ట్రిపుకు పుస్తకం	విశాఖజిల్లా.
20		

1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M

Q. గ్రంథాలు పుస్తకాలు ఎలా ఉండాలో రచయిత్రి తెలియజేసింది. ?

2. స్పృజనాత్మకత వ్యక్తికరణ - 10M

Q. హీతువాదులు ప్రశ్నించే విషయాలు ఎలాంటివై ఉంటాయి ?

Q. మంచిపుస్తకానికి ఉండవలసిన నాలుగు లక్షణాలను రాయండి. ?

3. వ్యక్తికరణాంశములు - 5M

1. పట్టాపంచలైపోయింది ----- సౌంత వాక్యం రాయండి.
2. గురజాడ వారి దేశ భక్తి గేయం సమీక్ష చేసి రాయండి ?

ప్రాజెక్టు పని 8 :

Q. పుస్తకాలకు ముందుమాట లేదా పీరిక ఎలా ఉండాలో ఉపాయంది ?

FORMATIVE ASSESSMENT - పాఠ్యంశ వారిగా లఘు పరీక్ష	మార్కులు
విద్యార్థి పేరు	నో : 9వ తరగతి సిక్స్ : _____
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల -	భూమి పుత్రుడు - విశాఖజిల్లా.
20	

1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M

Q. పాఠం లోని జూటీయాలను సామెతలను గూర్తించి వివరించండి?

2. సృజనాత్మకత వ్యక్తికరణ - 10M

Q. కర్మకుని గొప్పతనాన్ని - రైతే దేశానికి వెన్నెముక అని ఎలా చెప్పగలవు? .

Q. జిల్లా వ్యయసాయ శాఖాధికారికి రైతు అవసరాలకై లేఖ రాయండి? .

3. వ్యక్తిగతాంశములు - 5M

1. హాలికుడునోంత వాక్యం ----- రాయండి.
2. విష్ణువు వికృతి రాయండి?
3. తేటగేతి పద్య లక్షణాలను రాయండి ?
4. గుణసంధిని సంధిని గూర్చి సోదాహరణముగా రాయండి .?
5. చిట్టికెల పందెళ్ళ సమాసమును----- రాయండి..

ప్రాజెక్టు పని 9 :

Q. ఈ ఆదర్శ రైతును ఇంటర్వ్యూ చేసి వివరాలు రాయండి ?

FORMATIVE ASSESSMENT - పొర్యాంశ వారిగా లఘు పరీక్ష		మార్కులు
విద్యార్థి పేరు:	నెం: 9వ తిరగలి సెక్షన్ :	
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల	ధర్మ దీక్ష	విశాఖజిల్లా.
20		
<p>1. అవగాహన ప్రతిస్పందన - 5M</p> <p>Q. ధర్మదీక్ష కథను మీ సౌంతమాటల్లో రాయండి. ?</p> <p>2. సుజనాత్మకత వ్యక్తికరణ - 10M</p> <p>Q. నందగోపుడు ఆరాట పడడానికి కారణం ఏమిటి. ?</p> <p>Q. అష్టాంగ ధర్మ ప్రపంచాలు అంటే ఏమిటి? అవి ఎవరు చెప్పారు. ?</p> <p>3. వ్యక్తిగతములు - 5M</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. నకనకలాడు ----- సౌంత వాక్యం రాయండి. 2. గోధుళి వేళ అర్థం రాయండి ? 3. ఒకే ఒక ఆపు తిరిగి రాలేదు. వ్యతిరేక వాక్యం రాయండి ? 4. నవనాడులు ----- సమాసం రాయండి రాయండి. ? 5. ఉపమాలంకారము సౌంతమాటముగా రాయండి. 		

ప్రాప్తు పని 10: పశువుల, జంతువుల ఫోటోలను నేకరించి పదర్శించండి.

Sl.No	English/ Telugu	Picture			
1	Ape Toka leni Kothi (తోక లేని కోతి)		2	Armadillo Armadillo (అర్మ్డిల్లో)	
3	Ass/Donkey Gadidha (గాడిదా)		4	Adder ChinnaVishaSarpam (చిన్న విష సర్పం)	
5	Alligator Musali (ముసలి)		6	Angora cat Nalla pilli (నల్ల పిల్లి)	
7	Ant Cheema (చీమ)		8	Antelope Oka rakamina koti (ఒక రకమైన కోతి)	
9	Baboon Kukka vale vunde kothi (కుక్క వలె వుండే కోతి)		10	Bandicoot Pandikokku (పందికోక్కు)	
11	Badger Chinna eluka (చిన్న ఎలుక)		12	Bear Elugabanti (ఎలుగుబంటి)	
13	Beaver Oodatha (ఊడుతా)		14	Bitch Adakukka (అడకుక్క)	
15	Bison/ Bull/ Ox Eddu (ఎద్దు)		16	Boar Maga pandi మగ పంది)	
17	Buffalo Geda, dunna (గేద)		18	Bullock Gitta (గిత్త)	
19	Buck Lady (లేడీ)		20	Cat Pilli (పిల్లి)	
21	Calf Avu dooda (అవు దూడా)		22	Camel/Dromedary Onte (బంటె)	

23	Puma/Cheetah/Leo pard / Chiruta puli (చిరుత పులి)		24	Chimpanzee Chimpanzee చింపాంజీ	
25	Civet Punugu pilli (పునుగు పిల్లి)		26	Cow Aavu (ఆవు)	
27	Cougar Puli (పులి)		28	Crocodile Mosali (మొసలి)	
29	Dog Kukka (కుక్క)		31	Deer/Stag Jinka (జింక)	
32	Elephant Enugu (ఎనుగు)		33	Fox Nakka (నక్క)	
34	Goat Meka (ముక)		35	Giraffe Giraffe (జిరఫ్టి)	
36	Guinea – pig China pandi (చిన్న పంది)		37	Grey hound/hound /Mongrel Veta kukka (వేట కుక్క)	
38	Hare/rabbit kundelu (కుందెలు)		39	Horse guram గుర్మం)	
40	Hippopotamus Hippopotamus (హిపోపోటమాన్)		41	Hog Eddu pandi (ఎద్దు పంది)	
42	Hyena Shivangi (శివంగి)		43	Jackal Gunta nakka (గుంట నక్క)	
44	Jaguar Jaguar puli (జాగ్యర్ పులి)		45	Kangaroo Kangaroo (కంగారు)	
46	Lion Simham సింహం		47	Lynx Adavi pilli (అడవి పిల్లి)	

48	Mongoose Mungisa (ముంగిస)		49	Monkey Kothi (కోతి)	
50	Mouse Chitti eluka చిట్టి ఎలుక		51	Mule Kanchara gadidha కంచర గాడిద	
51	Musk deer Kasturi mrugam		52	Molecricks Kummaru mrugam కుమ్మరి పురుగు	
53	Panther Chirutha puli lantidi చిరుత పులి లాంటిది		54	Pig Oora pandi (ఔర పంది)	
55	Porcupine Mulla pandi (ముళ్ళ పంది)		56	Ram Pottelu (పొట్టెళ్ళు)	
57	Rat Eluka (ఎలుక)		58	Rhinoceros Kadga mrugam (ఖడ్డ మృగం)	
59	Sheep Gorre (గోర్రె)		60	Sloth Devanga pilli (దేవాంగ పిల్లి)	
61	Squirrel Oodatha (ఉడత)		62	Swine Pandi (పంది)	
63	Tiger Puli (పులి)		64	Turtle Thabelu (తాచేలు)	
65	Wolf Thodelu (తోడేలు)		66	Yak Jadala barre జడల బర్రె	
67	Zebra Charala gurram (చారల గుర్రం)				